

HOLA FAMÍLIES:

He continuat parlant amb vosaltres per telèfon i us segueix dient que estic molt contenta. Esteu fent un gran esforç per treballar sense companys i he comprovat que sou molt responsables i la majoria us heu organitzat molt bé.

La setmana pasada us vaig facilitar aquest correu per a enviar produccions rosasauraquart@gmail.com

Ja he vist moltes cosetes, fotos de produccions, videos,... i he de dir-vos que m'ha fet molta il·lusió. Continueu enviant-me treballs.

Aquesta setmana us he preparat un conte de Rodari d'un cranc molt valent. En ciències naturals començarem a treballar les plantes, però ho farem també la setmana que ve, ja llegireu per què. En matemàtiques seguirem amb la pàgina familiaycole i repassarem números romans.

A COMENÇAR LA SETMANA AMB ALEGRIAAA!!!

És una foto de 3r, ja sé que no esteu tots, n'enviaré més la setmana pròxima

Us recorde els 4 documents que hi ha dins la carpeta tutorial:

- RECOMANACIONS de la setmana...(aquest document)
- AUTOAVALUACIÓ per a fer seguiment del treball.
- ÍNDEX que ens serveix per a controlar el material i classificar.
- ENLLAÇOS, en aquesta pàgina tindreu el resum d'enllaços que hem usat, per si voleu tornar a entrar. També trobareu els links del llibre de valencià.

VALENCIÀ

Gianni Rodari, el mestre de la fantasia. 100 anys del seu naixement.

El 23 d'octubre del 2020 és una data per celebrar-la amb gran alegria, ja que es compleixen els 100 anys del naixement d'un dels escriptors més interessants del s.XX, **Gianni Rodari**.

Gianni Rodari era italià i va escriure molts contes plens de fantasia. Us propose llegir:

EL JOVE CRANC

Un jove cranc va pensar: “Per què a la meua família tots caminen endarrere? Vull aprendre a caminar endavant com les granotes, i així em caigüe la cua si no aprénc!”

Va començar a entrenar-se d'amagat, entre les pedres del riuet, i els primers dies acabava esgotat per l'esforç. Topava a tot arreu, es tacava la cuirassa i s'entortolligava una pota amb l'altra. Però a poc a poc les coses van anar millor, perquè tot es pot aprendre, si es vol.

Quan va estar segur d'ell mateix, es va presentar a la seua família i els va dir:

—Fixeu-vos-hi bé.

I va fer una magnífica cursa endavant.

—Fill meu! – va esclafir en plors la mare—, que se t'ha girat l'enteniment? Torna en el teu seny, camina tal com t'han ensenyat el teu pare i la teua mare, camina com els teus germans que tant t'estimen.

Els seus germans, no obstant això, es petaven de riure.

El pare se'l va mirar severament i després va dir:

—Ja n'hi ha prou! Si vols viure amb nosaltres, camina com tots els crancs. Si vols anar a la teua, el riu és prou gros: vés-te'n i no tornes més!

El bon cranc s'estimava els seus familiars, però estava massa segur d'anar pel bon camí com per tenir dubtes: va abraçar la mare, va saludar el pare i els germans i se'n va anar a córrer món.

El seu pas va desvetllar tot seguit la sorpresa d'un grup de granotes que com a

bones tafaneres s'havien reunit al voltant d'una fulla de nenúfar per fer petar la xarrada.

—El món va al revés— va dir una granota

—Mireu aquell cranc i digueu-me que m'equivoco, si podeu.

—Ja no hi ha respecte!—va dir una altra granota.

—I ara! I ara!—va dir una tercera.

Però el cranc va tirar endavant, tal com sona, pel seu camí. Al cap d'una estona, va sentir que el cridaven.

Era un vell cranc d'expressió melangiosa que s'estava tot sol al costat d'una roca.

—Bon dia—va dir el jove cranc.

El vell el va observar llargament, i li va preguntar:

—Què et penses que fas? També jo, quan era jove, em pensava que ensenyaria als crancs a caminar endavant. I mira què hi he guanyat: visc tot sol, i la gent es mossegaria la llengua abans de dirigir-me la paraula. Mentre hi sigues a temps, fes-me cas: acontenta't a fer com els altres i un dia m'agrairàs el bon consell.

El jove cranc no sabia què contestar i no va dir ni piu. Però per dintre pensava: "Tinc raó jo".

I tot saludant gentilment el vell, va reprendre orgullosament el seu camí.

Anirà molt lluny? Farà fortuna? Redreçarà totes les coses tortes d'aquest món? Nosaltres no ho sabem, perquè ell continua caminant encara amb el mateix coratge i decisió del primer dia. Només podem desitjar-li de tot cor:

—Bon viatge!

El jove cranc, inclòs al llibre [Contes per telèfon](#).

LA LECTURA ENS FA PENSAR

- Després d'haver llegit el conte silenciosament feu ara la lectura oral amb bona vocalització i entonació.
- Penseu en l'actitud del cranc front a la vida, ho podeu parlar amb la família.
- Torneu a llegir aquest fragment:

Va començar a entrenar-se d'amagat, entre les pedres del riu, i els primers dies acabava esgotat per l'esforç. Topava a tot arreu, es tacava la cuirassa i s'entortolligava una pota amb l'altra. Però a poc a poc les coses van anar millor, perquè tot es pot aprendre, si es vol.

El cranc tenia molta **CONSTÀNCIA**, que és l'actitud que hem de tenir per aconseguir els reptes.

A més a més no li importava que el jutjaren per ser diferent i voler descobrir coses noves, a pesar de poder encontrar-se problemes com els que li explicava el cranc vell.

La història no acaba, Gianni Rodari la deixa així per a que puguem pensar com serà el final.

Ja sé que us encanta inventar finals. Alguns dels que heu inventat per a Los lagartos són preciosos. Ara mateix recordé el de Marcos: *el lagarto va plorar tant que al tosir va escupir l'anell que s'havia tragat menjant col-i-flor*. Preciós i original!

Així que a veure qui té l'ingeni i la fantasia de Rodari i acabe la història. Recordeu que tot és possible.

- **Resumiu la història en un full inventant el final.** Poseu títol i autor, dibuixos
- **Descriviu els personatges de la història**, useu adjectius per dir com són: El cranc, la seua família, les granotes i el cranc vell.
- **La família us pot fer un dictat d'algun fragment.**

Us deixo un altre conte de Gianni Rodari per a que el conegueu.

El camino que no iba a ninguna parte

https://www.youtube.com/watch?v=wrP00GkPNBs&feature=emb_rel_pause

CIÈNCIES NATURALS

LES PLANTES

Esta proposta és per a dues setmanes, així que podeu organitzar-vos en temps. Llegiu ho tot i al final de ciències us contaré per què.

Comença a fer bon temps, ha plogut molt i les plantes están esplèndides.

És cert que des de casa no les podem veure molt, però segur que si us fixeu en teniu al vostre voltant. Anem a pensar en quins llocs habituals vostres en podeu veure.

- **Escriviu a quins llocs podeu veure ara plantes i esbrineu (investigueu) el nom.**
- **Les funcions vitals de les plantes són:**

n _____, r _____ i r _____.

FUNCIÓ DE NUTRICIÓ

Ja sabeu que les plantes ho fan diferent als altres **regnes: animal, bacteris i fongs**. La **fotosíntesi** és la responsable. Sabrieu dir el per què?

- **Expliqueu per què gràcies a la fotosíntesi les plantes són diferents als altres regnes.** Solució en AUTOAVALUACIÓ.
- **Repasseu com s'alimenten i respiren.** Podeu buscar informació al nostre llibre. Pàgina 50 i 51.

Explore el meu món

LA FUNCIÓ DE NUTRICIÓ DE LES PLANTES

La fotosíntesi

Les plantes elaboren el seu propi aliment a les fulles i a les parts verdes a través de la **fotosíntesi**.

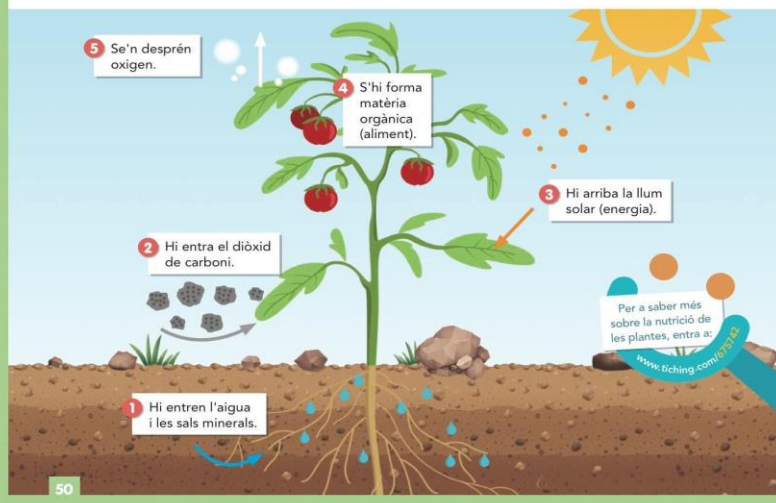
Per a realitzar aquest procés les plantes necessiten:

- **Aigua i sals minerals**, que les arrels absorbeixen del sòl i que formen la saba.
- **Diòxid de carboni**, un gas que entra a les fulles a través dels estomes.
- **Llum solar**.

Com es produeix la fotosíntesi?

La fotosíntesi es realitza en els passos següents:

La respiració de les plantes

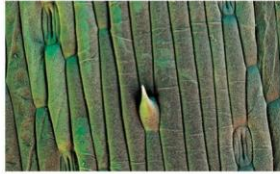
En respirar, les plantes, com la resta dels éssers vius, obtenen l'energia que necessiten per a fer les seues funcions vitals. En aquest procés, prenen oxigen i desprenen diòxid de carboni.

L'intercanvi de gasos el fan a través dels **estomes**, que són unes estructures microscòpiques, una mena de porus a les fulles, que es poden obrir i tancar segons les necessitats de la planta.

Normalment els estomes estan oberts per a captar el diòxid de carboni necessari per a la fotosíntesi i l'oxigen necessari per a la respiració, però també per a permetre l'eixida d'oxigen, diòxid de carboni i vapor d'aigua.

La respiració de les plantes

Detall dels estomes tancats d'una fulla.

Com respiren les plantes?

La respiració de les plantes es fa seguint aquest procés:

11. A quines parts de la planta es porta a terme la fotosíntesi?

12. Esbrina què és la saba i després escriu al quadern què és el que la forma.

13. Escriu al quadern com es desenvolupa el procés de la fotosíntesi.

14. Busca al diccionari el significat dels mots "autòtrof" i "heteròtrof". A quin d'aquests dos grups d'éssers vius pertanyen les plantes?

15. Investiga quina és la funció dels estomes i què passa quan estan oberts.

FUNCIÓ DE REPRODUCCIÓ

- Busca informació en les 4 pàgines següents, contesta que és i fes dibuix:

POL·LINITZACIÓ	FECUNDACIÓ	GERMINACIÓ

LA REPRODUCCIÓ DE LES PLANTES (I)

La flor

La majoria de les plantes trauen flors, que es transformen en fruit.

Generalment, aquestes plantes es reproduïxen per mitjà de la unió d'una cèl·lula sexual masculina i una de femenina.

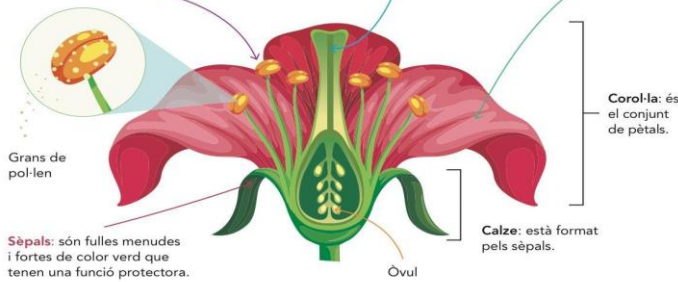
Els òrgans encarregats de la reproducció de les plantes són a la **flor**.

Una flor està formada per aquestes parts:

Estam: és l'òrgan reproductor masculí. Conté una bossa amb pol·len. Quan aquesta bossa s'obri, el pol·len ix i es dispersa.

Pistil: és l'òrgan reproductor femení. Al seu interior hi ha un o més òvuls que esdevindran llavors en fecundar-se.

Pètal: és la fulla que forma part de la corol·la de la flor.

16. Per què diem que els estams són els òrgans masculins de la flor, i el pistil, l'òrgan femení? Justifica la resposta al quadern.

17. Fixa't en la classificació de les plantes amb flors, busca un altre exemple de planta que pertanyi a les angiospermes i una altra que forme part de les gimnospermes.

La pol·linització

Perquè naixen noves plantes cal que les cèl·lules sexuals masculines del pol·len es troben amb els òvuls.

Perquè això s'esdevinga, els grans de pol·len han de viatjar des de l'estam d'una flor fins al pistil d'una altra flor de la mateixa espècie. El trasllat del pol·len rep el nom de **pol·linització**.

El pol·len pot ser transportat d'una flor a una altra pel vent o per mitjà d'insectes.

El pol·len del pi és transportat pel vent i forma un núvol que envolta les branques.

La fecundació

El gra de pol·len s'adhereix a l'extrem superior del pistil de l'altra flor.

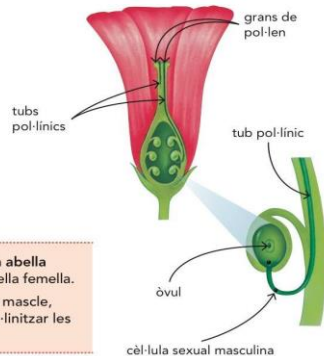
A continuació produeix un tub llarg i prim, anomenat **tub pol·línic**, que arriba fins a un dels òvuls.

Pel tub pol·línic hi baixen les cèl·lules sexuals masculines que contenen el gra de pol·len. Una d'aquestes cèl·lules s'uneix a l'òvul i es produeix la **fecundació**.

QUE EM D'US!

La forma i els colors de l'orquídia abella s'assemblen a l'abdomen de l'abella femella. Així aconseguix que les abelles mascle, que són les encarregades de pol·linitzar les flors, s'hi acosten.

18. Comenteu en parelles:

- Què passa si el pol·len arriba al pistil d'una flor d'una altra espècie diferent?
- Què passaria si desaparegueren les abelles d'una zona?

19. Algunes flors produeixen una substància molt rica en sucres anomenada nèctar, de la qual molts insectes s'alimenten. En parelles, expliqueu per què les plantes produeixen nèctar i comenteu-ho a classe.

LA REPRODUCCIÓ DE LES PLANTES (II)

La formació de la llavor i el fruit

De resultes de la fecundació, a cada òvul s'hi forma un zigot, que comença a desenvolupar-se i es converteix en l'embrió d'una planta.

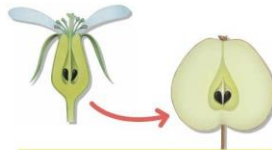
La nova llavor està formada per l'embrió i les substàncies de reserva que li serveixen d'aliment fins que es converteix en una planta capaç de nodrir-se per si mateixa.

Mentre es formen les llavors dins del pistil, aquest també creix i es converteix en fruit.

La germinació de la llavor

Abans de convertir-se en una nova planta, les llavors o els fruits que les contenen han de caure al sòl.

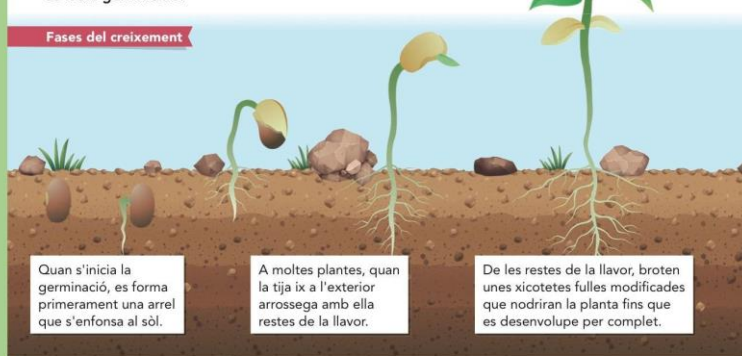
Quan la llavor troba les condicions d'humitat i de temperatura adequades, comença a créixer i n'apareixen l'arrel, la tija i les fulles. D'aquest procés se'n diu **germinació**.

20. Fixa't en la imatge i contesta:

- Quins canvis ha experimentat la flor? Quina part se n'ha desenvolupat?
- A quina planta correspon?

Fases del creixement

Quan s'inicia la germinació, es forma primerament una arrel que s'enfonsa al sòl.

A moltes plantes, quan la tija ix a l'exterior arrossega amb ella restes de la llavor.

De les restes de la llavor, broten unes xicotetes fulles modificades que nodriran la planta fins que es desenvolupa per complet.

Altres tipus de reproducció vegetal

Algunes plantes no es reproduïen per llavors, sinó per una part d'aquestes plantes que es divideix i es desenvolupa per separat fins a convertir-se en una nova planta. Vegem-ne alguns casos:

Tubercles

Són parts molt gruixudes d'una tija subterrània, o d'una arrel, de les quals sorgeix una altra planta, com la creïlla.

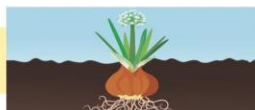

Rizomes

Són tiges que creixen horitzontalment sota terra, de les quals sorgeixen branques, com és el cas del gingebre.

Bulbs

Són tiges embolcallades en fulles sense clorofil·la, com la ceba o la tulipa.

Altres vegades, són les persones les que intervenen en la reproducció de les plantes.

Esqueixos

És un tipus de reproducció artificial pel qual es talla o s'enterra una branca perquè en nasca una nova planta.

21. Dividiu la classe en quatre grups:

- Cada grup investiga un dels altres tipus de reproducció vegetal i prepara un resum amb exemples.
- Després, es llig cada resum en veu alta a classe i s'obri un torn per a dubtes i aclariments.

22. Completa les frases següents al quadern:

- Després de ser fecundat, l'... es transforma en un ...
- El ... creix i es converteix en fruit.
- Les cebes es reproduïen per ...
- La reproducció per esqueixos és ...

Ara que ja hem recordat les funcions de les plantes, us propose algunes activitats pràctiques.

Al principi us he dit que pensareu on veieu plantes al vostre entorn. També us he dit que serà una activitat per a més setmanes perquè...

M'aradaria que creareu un raconet d'experimentació per investigar i observar.

Parleu en la família i acordeu com el podeu fer. Us passaré enllaços per a que us donen idees. Pot ser:

- Germinar llavors (llentilles, fesols, tomaca, pinyols de llima...)
- Germinar trossets de vegetals (carlota, all, ceba, patata...)
- Plantar esqueixos (geranis, aromàtiques, cintes, falgueres...)
- Cuidar plantes que tenim a casa, buscar nom, fer foto...
- Fer hortet en maceter (lletuga, tomatera...)

Ací podeu trobar idees:

<https://www.youtube.com/watch?v=2c1b4eTF6CM>

<https://www.youtube.com/watch?v=eOwfBNjn1wo>

<https://www.youtube.com/watch?v=wkX5pthxl3A>

Recordeu que les plantes creixen molt lentament i necessiten molt de temps per observar els seus canvis. Però ja ho sabeu bé perquè a classe i a l'hort escolar ho practicavem.

Per la setmana que ve, tingueu ja la idea a desenvolupar i ...seguirem.

MATEMÀTIQUES

Seguim amb **Familiaycole**, ja sabeu com funciona. Anoteu en **AUTOAVALUACIÓ** com va.

<https://es.ixl.com/math/4-primaria>

- **Feu els exercicis que us marque, Si fa falta feu les operacions en llibreta. Només cal posar-vos damunt de l'ítem i clicar.**

Dividir

1. **D.6** Dividir per un nombre d'un dígit sense resta
2. **D.8** Dividir per un nombre de dos dígits sense resta

Seqüències de nombres

1. **E.1** Seqüències aritmètiques creixents
2. **E.2** Seqüències aritmètiques decreixents

Comprendre les fraccions

1. **F.1** Fraccions simples: parts d'un tot
2. **F.2** Fraccions simples: parts d'un grup

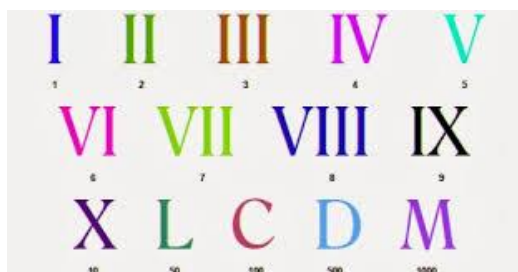
Unitats de mesura

1. **N.3** Convertir unitats de longitud

REPASSEM NÚMEROS ROMANS

Us deixo un clic per als que pugueu treballar-ho amb l'ordinador. Per als que no pugueu ací teniu exercicis també. Corregiu en **AUTOAVALUACIÓ**.

<https://clic.xtec.cat/projects/romans2/jclic.js/index.html>.

- **Escriu en números romans:**

23
140

47
239

94
544

17
2100